

N:o 28.

Ank. till Riksd. Kansli den 30 Mars 1880, kl. 2 e. m.

*Lag-Utskottets Utlåtande, i anledning af väckta motioner om ändring
i 25 § i förordningen angående fattigvården den 9
Juni 1871.*

Förändringar i fattigvårdsförordningens stadganden om hemorts-
rätt hafva vid nu innevarande Riksdag påyrkats i tvenne motioner,
väckta, den ena inom Första Kammaren, N:o 42, af Herr *Gustaf Anders-
son* och den andra inom Andra Kammaren, N:o 110, af Herr *Jonas
Andersson*.

Angående hemortsrätt lemnar förordningen om fattigvården den
9 Juni 1871 först i 22 § den allmänna regel, att i fråga om fattig-
vård svensk medborgare, för hvilken behof deraf uppstår, skall anses
hafva hemortsrätt i det fattigvårdssamhälle, hvarest han senast för-
fattningsenligt blifvit eller bort blifva mantalsskrifven, hvarefter i följande
§§ härifrån göras vissa undantag, bland annat i den så lydande § 25:
»Har någon för sig, hustru eller minderårigt barn kommit i behof af
fattigvård enligt 1 § innan ett år förflutit, sedan han, till följd af in-
flyttning, blifvit eller bort blifva mantalsskrifven inom visst fattigvårds-
samhälle, eller har den, som med afseende å tilltänkt inflyttning man-
talsskrifvits inom visst fattigvårdssamhälle, dit ej inflyttat; anses han
icke hafva hemortsrätt i det fattigvårdssamhälle, inom hvilket han så-
lunda blifvit eller bort blifva mantalsskrifven, utan behåller han den
hemortsrätt, han näst der förut egde. Detsamma gäller, der någon,
som till följd af inflyttning blifvit eller bort blifva inom visst fattig-
vårdssamhälle mantalsskrifven, under loppet af ett år näst derförut eller

näst derefter för sig, hustru eller minderårigt barn af annat fattigvårds-samhälle åtnjutit fattigvård.»

Båda motionärerne önska nu i stadgandena om hemortsrätt den ändring, att ofvan ur § 25 intagna bestämmelser skulle upphävas och sålunda den allmänna uti 22 § uppställda regel vinna en mera omfattande tillämpning, och de anföra såsom stöd härför de många rätttegångar och deraf uppstående trassel fattigvårdssamhällen emellan, hvartill nu gällande stadganden gifva anledning, samt den enkelhet och reda, som skulle följa af den bestämmelse, de föreslå.

Nu gällande stadganden hafva emellertid tillkommit på grund af Riksdagens särskilda och vid tvenne tillfällen uttalade önskan om bestämmelser i sådan rigtning.

Då Riksdagen i underdånig skrifvelse den 13 Maj 1869 anhöll om en omarbetning af 1853 års fattigvårdsförordning i dess helhet, yttrade Riksdagen bland annat, att ett temligen allmänt missnöje vore rådande öfver den i nämnda förordning bestämda korta tid af sex månader, efter hvars förlopp en person i anseende till fattigförsörjningsrätt skulle anses tillhöra ett samhälle, och föreslog Riksdagen, som antog hemortsrätt vara af tvänne slag: medfödd eller förvärfvad, att hemortsrätt skulle vara förvärfvad inom det fattigvårdssamhälle, der någon, efter fyllda 15 år, vid två på hvarandra följande mantalsskrifningar, senast varit, eller bort vara skattskrifven. Den af Kongl. Maj:t med anledning af Riksdagens ofvan omförmälda skrifvelse tillsatta komité föreslog, med afseende å hemortsrätten utgående från den allmänna grundsats, att person skulle hafva hemortsrätt i det fattigvårdssamhälle, hvarest han senast författningsenligt blifvit eller bort blifva mantalsskrifven, härifrån, bland andra, de undantag, hvilka motionärerna nu förorda till upphäfvande. I Kongl. Maj:ts till 1871 års Riksdag aflåtna nådiga proposition var såsom grundsats antaget, att person skulle hafva hemortsrätt i det fattigvårdssamhälle, hvarest han senast författningsenligt blifvit eller bort blifva *för två på hvarandra följande år* mantalsskrifven, dock med, bland andra, det undantag, att om någon, som till visst fattigvårdssamhälle inflyttat och der blifvit eller bort blifva *för två på hvarandra följande år* mantalsskrifven, af det samhället åtnjutit fattigvård på grund af 1 § för sig, hustru eller minderårigt barn före utgången af det första af dessa år, han, utan hinder af nämnda mantalsskrifningar, fortfarande skulle anses bibehållen vid den hemortsrätt han före inflyttningen senast egde, till dess han annan erhöile, och skulle samma lag gälla, der han för sig, hustru eller minderårigt barn under det år, hvarom förut vore sagdt, eller under det nästföregående af annat fattigvårdssamhälle undfått fattig-

vård. I sitt uti underdånig skrifvelse den 18 Maj 1871 meddelade svar å den Kongl. propositionen sade sig Riksdagen, ehuru den funnit, att, äfven med antagande af det utaf komitén framställda förslag kunde inträffa, *att ett fattigvårdssamhälle belastades med fattigvård åt en person, som icke vistats så lång tid inom samhället, att hans fattigvård skäligen kunde anses böra af detta bekostas*, Riksdagen likväl, utgående från den grundsats, att en hvar enligt regel borde i afseende å fattigvård höra till den kommun, dit han i allmänhet i borgerligt hänseende hörde, ansett öfvervägande skäl tala för komiténs förslag.

Då nu hertill kommer, att en viss tids vistande inom ett samhälle allmänt är i utländsk fattigvårdslagstiftning antagen såsom erforderlig för förvärfvande af hemortsrätt, samt att denna tid i allmänhet är längre än hos oss, sålunda i några schweiziska kantoner samt i Schleswig och Holstein 15 år, i *Danmark*, *Wurtemberg* och *Sachsen* 5 år, i *Belgien* och *Holland* 4 år, i *Norge* och *Preussen* 2 år och i *Frankrike* 1 år, och då genom ett antagande af motionärernes förslag skulle komma att i hög grad gynnas och underlättas åtgärder från en mindre grannliga fattigvårdsstyrelses sida att i tid frigöra sin kommun från, men deremot belasta annan med fattigvårdstunga, hemställer Utskottet,

att förevarande motioner icke måtte af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 30 Mars 1880.

På Lag-Utskottets vägnar:

E. THOMASSON.